

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β` ΛΥΚΕΙΟΥ**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:** 29/12/2025**ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου §§6-7**

Ἐπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς ἰππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθὲς ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ τῶν ἀποδημούντων ἐγγεγραμμένοι εἰσίν. Ἐκεῖνος δ' ἐστὶν ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἰππεύσαντας, ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' αὐτῶν. Ἐμὲ τοίνυν οὐδεὶς ἂν ἀποδείξειεν οὔτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδίκους οὔτε κατάστασιν καταβαλόντα. Καίτοι πᾶσι ῥάδιον τοῦτο γινῶναι, ὅτι ἀναγκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχους, εἰ μὴ ἀποδείξειαν τοὺς ἔχοντας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. Ὡστε πολὺ ἂν δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε· ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥάδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλομένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἰππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1.α. Με βάση το αρχαίο κείμενο να **επιλέξετε** από τις παρακάτω διατυπώσεις εκείνη με την οποία ολοκληρώνεται ορθά το νόημα (μονάδες 2), και στη συνέχεια να **αιτιολογήσετε** κάθε επιλογή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 2): [τράπεζα θεμάτων]

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του Μαντίθεου:

1) α. ὅλοι ὅσοι εἶχαν ζήσει εκτός Αθήνας κατά την περίοδο του τυραννικού καθεστώτος αναγράφονταν στο *σανίδιον* με την ιδιότητα του ιππέα.

β. στο *σανίδιον* υπήρχαν παραλείψεις, καθώς δεν είχαν αναγραφεί με ακρίβεια ὅλοι ὅσοι εἶχαν παραδεχτεί ὅτι ἦταν ἰππεῖς κατά την περίοδο του τυραννικού καθεστώτος.

2) α. ἦταν εύκολο να αλλοιώσει κανεὶς τα ονόματα που εἶχαν αναγραφεί στο *σανίδιον*.

β. ἦταν δύσκολο να αλλοιώσει κανεὶς τα ονόματα που εἶχαν αναγραφεί στο *σανίδιον*.

β. Να απαντήσετε σύντομα τις παρακάτω ερωτήσεις:

1) «ἐν **τούτῳ** γὰρ πολλοὶ μὲν τῶν ὁμολογούντων ἰππεύειν οὐκ ἔνεισιν»: Σε ποια λέξη του αρχαίου κειμένου αναφέρεται ὁ Μαντίθεος με την αντωνυμία «τούτῳ»; (μονάδες 2)

2) «...ἵνα τὰς καταστάσεις ἀναπράξητε παρ' **αὐτῶν**»: Σε ποιους αναφέρεται ὁ Μαντίθεος με την αντωνυμία «αὐτῶν»; (μονάδες 2)

3) «...έν **ἐκείνοις** δὲ τοὺς ἰππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι»: Σε τι αναφέρεται ο Μαντίθεος με την αντωνυμία «ἐκείνοις»; (μονάδες 2) [τράπεζα θεμάτων]

Μονάδες 10

B1. Ποιο είναι το περιεχόμενο των όρων «**κατάστασις**» και «**γράμματα**»;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, Λυσίας, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία §18[τράπεζα θεμάτων]

Στον λόγο του «Δήμου καταλύσεως ἀπολογία», ο ρήτορας προσπαθεί ν' αποδείξει ότι οι κατηγοροί του τον συκοφαντούν άδίκως και ότι ο ίδιος την περίοδο των Τριάκοντα έδρασε ως δημοκράτης.

Νομίζω, άνδρες δικαστές, ότι δε θα μισούσατε δίκαια αυτούς που στην περίοδο της ολιγαρχίας δεν είχαν πάθει κανένα κακό, ενώ πρέπει να οργίζεσθε εναντίον εκείνων που βασάνισαν το λαό, ούτε να νομίζετε εχθρούς όσους δεν έφυγαν (από την Αθήνα) αλλά αυτούς που σας εξόρισαν, ούτε αυτούς που επιδίωξαν να σώσουν την περιουσία τους αλλά αυτούς που αφάιρεσαν την περιουσία από άλλους, ούτε αυτούς που έμειναν στην πόλη για να σώσουν τη ζωή τους αλλά αυτούς που συνεργάστηκαν με τους τριάντα τυράννους γιατί ήθελαν να καταστρέψουν άλλους. Αν, πάλι, νομίζετε ότι πρέπει να εξοντώσετε εσείς όσους εκείνοι ξέχασαν να αδικήσουν, δε θα εξαιρεθεί κανένας πολίτης. Μτφρ. Γ.Α. Ράπτης

B2. Αφού διαβάσετε και τα δύο κείμενα (πρωτότυπο και μεταφρασμένο) που σας έχουν δοθεί, να καταγράψετε τον τρόπο με τον οποίο οι δύο κατηγορούμενοι προσπαθούν να αποδείξουν πως δεν υπήρξαν συνεργοί των τριάντα τυράννων.

Μονάδες 10

B3. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω διατυπώσεις ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

- α. Το αρχαιότερο δικαστήριο της Αθήνας ήταν ο Άρειος Πάγος.
- β. Σημαντικότερος ρήτορας των συμβουλευτικών λόγων θεωρείται ο Λυσίας.
- γ. Άτεχνες πίστεις είναι τα ενθυμήματα.
- δ. Τα πάθη (παθοποιία) υπάρχουν και στην πίστη-απόδειξη και στον επίλογο.
- ε. Η δοκιμασία γινόταν ενώπιον της Εκκλησίας του Δήμου.

Μονάδες 10

B4. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου της Νέας Ελληνικής με το κατάλληλο **ομόρριζο** (απλό ή σύνθετο) της λέξης του αρχαίου διδαγμένου κειμένου που σας δίνεται, ώστε να ολοκληρωθεί ορθά το νόημά τους: [τράπεζα θεμάτων]

- **έψηφίσασθαι:** Έθεσε για βουλευτής.
- **άναπράξηται:** Μετά το τροχαίο ατύχημα ο ειδικός εξέτασε τα αυτοκίνητα για να διαπιστωθούν οι ζημιές.
- **καταβαλόντα:** Η των εθελοντών στον καθαρισμό των παραλιών της περιοχής ήταν σημαντική.
- **άποδείξειαν:** Η Μαρία μάς παρουσίασε ένα αντιπροσωπευτικό της ποιοτικής δουλειάς της.
- **έξαλειφθήναι:** Στο τραύμα η μητέρα μου έβαλε

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Λυσίας, Κατὰ Διογείτονος §§9-11.1 (έκδ. του Hude, C. Oxford Classical Texts, 1912)

Ο συγκεκριμένος λόγος θαυμαζόταν στην αρχαιότητα για το προσίμιο και τη γεμάτη πάθος διήγησή του. Ο Διογείτων είχε οριστεί από τον αδελφό του Διόδοτο επίτροπος της περιουσίας του την οποία από ό,τι φαίνεται καταχράστηκε.

Ὅγδῶ δ' ἔτει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρεσβυτέρου τοῖν μειρακίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διογείτων, ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυρίου καὶ τριάκοντα στατήρας. «Ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμαυτοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. Καὶ ἕως μὲν εἶχον, οὐδέν μοι διέφερεν· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπόρως διάκειμαι. Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἤδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια». Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ δακρύνοντες ᾤχοντο πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκείνην ἤκον πρὸς ἐμέ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως ἐκπεπτωκότες, κλάοντες καὶ παρακαλοῦντές με μὴ περιδεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μηδ' εἰς πτωχείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἤκιστα ἐχρῆν, ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς ἕνεκα καὶ σφῶν αὐτῶν. Πολλὰ ἂν εἶη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ.

ΛΕΞΙΟΛΟΓΙΟ

δοκιμασθέντος: αφού ενηλικιώθηκε

τοῖν μειρακίῳν (= τῶν μειρακίων): των νεαρῶν αγοριῶν

αυτός: ο ίδιος
άπόρως διάκειμαι: είμαι πτωχός
σκόπει: εξέτασε
τὰ ἐπιτήδεια: τα αναγκαία
ῶχοντο: έφυγαν και πήγαν
κλάοντες: κλαίγοντας
μὴ περιδεῖν: μην ανεχτείτε να

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὁγδόω δ' ἔτει δοκιμασθέντος ... τὰ ἐπιτήδεια» [τράπεζα θεμάτων].

(Μονάδες 20)

Γ2. Πώς αντέδρασαν τα νεαρά αγόρια , όταν άκουσαν τα λόγια του Διογείτονα;

(Μονάδες 10)

Γ3.α Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- 1.ὁ πατήρ:**την κλητική ενικού.
- 2.άργυρίου:** τη δοτική πληθυντικού.
- 3.στατήρας:** τη γενική πληθυντικού.
- 4.έγώ:** τη γενική ενικού.
- 5.ταῦτ':**δοτική ενικού.
- 6.τοῦ πάθους:**τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό.

(μονάδες 6)

Γ3β. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

- 1.καταλίποι:**το ά'ενικό της οριστικής του ίδιου χρόνου Ε.Φ.
- 2.εἶχον:**το γ'ενικό της οριστικής του Παρακειμένου στην ίδια φωνή
- 3.ἦν:**το απαρέμφατο Μέλλοντα
- 4.παραλαβόντες:**το β'ενικό της προστακτικής του Αορίστου Β' στη μέση φωνή

(μονάδες 4)

(Μονάδες 10)

Γ4. α. «δοκιμασθέντος, καλέσας, καταστάντας»: να γράψετε τα υποκείμενά των μετοχών και να τις χαρακτηρίσετε ως συνημμένες ή απόλυτες, αφού δηλώσετε το υποκείμενό τους.

(μονάδες 6)

β. «ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μῶας άργυρίου», «Σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ άνηρ γεγένησαι»: να αναγνωρίσετε συντακτικά τις υπογραμμισμένες λέξεις.(μονάδες 4)

(Μονάδες 10)